

Uppföljning av marknadskontrollplan 2016

Målen för marknadskontrollen är uppfyllda

Under 2016 har särskilt fokus lagts på införlivande av de nya EU-direktiven vilket har omfattat arbete med att ta fram behovsbeskrivningar för revideringar av lag och förordningar, framtagande av nya myndighetsföreskrifter, utveckling av nya rutiner för marknadskontroll utifrån vad som är nytt samt på olika sätt informera berörda aktörer om de nya reglerna.

De nya rutinerna syftar bland annat till att tydliggöra de ekonomiska aktörernas möjligheter att vidta frivilliga åtgärder i samband med att brister i en produkt upptäcks. Den aktör vars produkt kontrolleras får numera information i tidigare skede vilket vi bedömer kan öka möjligheterna för aktören att agera i tid, samt gör processen mer transparent.

När det gäller information om de nya reglerna har vi har försökt nå ut till så många som möjligt genom att arrangera regionala möten på flera platser runtom i Sverige. Vår information om nya regler och försäljningsförbud har slagit väl ut i media visar vår årliga mediaanalys.

Under 2016 avslutades 421 marknadskontrollärenden vilket är lika många jämfört med föregående år.

- För 357 ärenden användes provning av oberoende testlaboratorier för att utreda om produkten uppfyllde kraven.
- För 9 ärenden användes endast kontroll av dokumentation för att utreda om produkten uppfyllde kraven.

Mål under året var att avsluta 349 marknadskontrollärenden och detta mål uppnåddes väl.

Elsäkerhetsverket har beslutat om försäljningsförbud både beträffande elsäkerhet och elektromagnetisk kompatibilitet (EMC) där vi har ställt krav på att de

ekonomiska aktörerna ska vidta åtgärder. Genom marknadskontrollen har riskerna för slutanvändarna minskat genom att ett stort antal farliga produkter tagits bort från marknaden.

Totalt har Elsäkerhetsverket fattat

- 70 beslut om försäljningsförbud,
- 10 försäljningsförbud med beslut om återtagande från återförsäljare, och
- 19 stycken försäljningsförbud med beslut om återtagande från slutanvändare.

Av samtliga ärenden har också 131 stycken avslutats med anmärkning, men utan krav på åtgärd.

I Elsäkerhetsverket marknadskontroll 2016 var det 191 ärenden (45 procent) där produkterna saknade anmärkning.

Flest förbud har beslutats för produktgrupperna belysning och bruksföremål.

Produktområden med särskilt fokus

Sedan många år tillbaka kontrollerar Elsäkerhetsverket hur det står till med elsäkerheten i anslutning till julhandeln. Syftet är att göra konsumenter uppmärksamma på brister som kan finnas på vissa produkter, men också att vidta åtgärder mot de ekonomiska aktörer som inte varit tillräckligt observanta i sin interna kontroll.

Under 2016 provade myndigheten 24 stycken julprodukter från några av de större aktörerna på marknaden. Elsäkerheten för denna typ av produkter har varierat mellan åren. Enligt statistiken har viss förbättring skett, med det är för tidigt att dra några slutsatser om det är ett trendbrott. Förra året fann myndigheten brister i 76 procent av de provade julprodukterna, medan det i år minskade till 45 procent.

Anmälningar vid misstanke om farlig eller störande produkt

Elsäkerhetsverket får in anmälningar om tillbud och misstänkta farliga eller störande produkter direkt från allmänheten eller via andra myndigheter. Antalet anmälningar under 2016 har minskat något och Elsäkerhetsverket fick in totalt 284 anmälningar jämfört med 336 stycken året innan. Anmälningarna som Elsäkerhetsverket får in har används vid urvalet av produkter till marknadskontroll.

Samarbete

Elsäkerhetsverket har under året samverkat med flera olika myndigheter och branschorganisationer.

Nationellt har Elsäkerhetsverket deltagit i Marknadskontrollrådet och Kommerskollegiums kontaktgrupp för tekniska regler och handelshinder, där marknadskontrollerande myndigheter delar erfarenheter beträffande arbetssätt, metoder och synsätt.

Samarbetet med Tullverket har bidragit till en effektiv kontroll och hindrar farliga produkter från att hamna på EU:s inre marknad redan vid yttre gräns.

Elsäkerhetsverket har i samarbete med Energimyndigheten, Post- och telestyrelsen och Tullverket genomfört tre regionala möten, i Skellefteå, Malmö och Västerås. Syftet var att nå framförallt mindre aktörer för att ge grundläggande kunskaper om produktlagstiftning och presentera reglerna som införlivar de nya direktiven. Utvärderingen visar att deltagarna uppskattar att få träffa myndigheterna i mindre grupp, ta del av information, samt få möjlighet att ställa frågor

Arbetslampor med LED-teknik

Elsäkerhetsverket deltar i ett projekt som organiseras av LVD-ADCO i samverkan med EMC-ADCO inom produktområdet arbetsbelysning med LED-teknik. Syftet är att få en bild av elsäkerhet och EMC för arbetslampor och vidta åtgärder om det visar sig finnas lampor som inte uppfyller kraven. Projektet som i huvudsak finansieras av EU-kommissionen redovisas i en projektrapport under 2017.

Kostnader

Den totala kostnaden för verksamhetsgrenens prestationer och aktiviteter under 2016 uppgick till 12 406 tkr. Det är en ökning jämfört med året innan då kostnaden låg på 11 642 tkr.

Stort behov av marknadskontroll framåt

Vi bedömer att nya aktörer, nya beteenden, ny teknik och nya produkter på marknaden talar för fortsatt stort behov av marknadskontroll. Några produktområden sticker ut från årets marknadskontroll och behöver vara fokus även framåt vid kontroll. För ljuskällor med LED - och CFL- teknik har vi sett en trend att produkterna blir bättre men att det ändå finns stora brister i olika LED produkter.

Vidare har vi fortsatt fokus på kompakta laddare och produkter med laddningsbara litiumbatterier.

Elsäkerhetsverket

Kim Reenaas

Bilaga: Extern rapportering av statistik för marknadskontroll av elektrisk produkter

Extern rapportering av statistik för marknads kontroll av elektrisk produkter

	LVD	EMC	TD	RED	ATEX
	Konsumentprod	Konsumentprod	Konsumentprod	Konsumentprod	Konsumentprod
	Icke	Icke	Icke	Icke	Icke
All statistik baseras på avslutade ärenden utom där något annat anges.	konsumentprodukter	konsumentprodukter	konsumentprodukter	konsumentprodukter	konsumentprodukter
Klagomål och olyckor					
Antal rapporterade produktrelaterade olyckor	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Antal klagomål från konsumenter och andra användare och företag	276				
Inspektioner					
Antal inspektioner pga reaktion	63	7	0	0	0
Antal inspektioner på eget initiativ	212	24	0	0	0
Antal inspektioner i samverkan med tullen	55	0	0	0	0
Antal provningar hos ett provhus	275	30	0	0	0
Antal fysiska kontroller inkluderar ej de som testats hos provhus	47	0	0	0	0
Antal felaktiga produkter:					
Antal produkter ej i överensstämmelse	213	14	0	0	0
Antal produkter med administrativa/formella brister (märkning, EU-försäkran, varningstext, bruksanvisning, teknisk dokumentation m.m.)	2	0	0	0	0
Antal produkter med tekniska brister	213	14	0	0	0
Antal produkter som innebär en risk	84	10	0	0	0
Antal produkter som innebär en allvarlig risk	3	0	0	0	0
Frivilliga åtgärder:					
Antal frivilliga åtgärder	52				
Antal korrigerande åtgärder:					
Antal försäljningsförbud	62	7	0	0	0
Antal försäljningsförbud med återtagande	6	3	0	0	0
Antal försäljningsförbud med återtagande från konsument	19	0	0	0	0
Utdömda viten	0	0	0	0	0
Antal domar: Antal överklaganden	17				
Tullåtgärder:					
Antal beslut om att en produkt hos tullen inte får sättas på marknaden. Förstöring eller återsändande.	50	0	0	0	0